

چکیده فارسی

مقدمه: میزان اهمیت تحقیقات، جایگاه و نقش بنیادی آن در رشد و توسعه کشور امری حیاتی می‌باشد. تعیین توسعه و پیشرفت کشورها به ویژه در محورهای تحقیقات کاربردی مرتبط با سلامت جامعه توجه همه جانبه به روند رشد و کارایی نظام‌های تحقیقاتی را می‌طلبد و از رسالت‌های خطیر پژوهش در عرصه سلامت به عنوان محور توسعه پایدار است که از اهمیتی چشمگیر و انکارناپذیر برخوردار می‌باشد.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع مطالعات کاربردی است که با رویکرد کیفی و به صورت مقطعی طراحی و اجرا شد. این پژوهش در دو مرحله بررسی مستندات و تکمیل و تایید مدل توسط خبرگان با استفاده از روش دلفی و با استفاده از رویکرد مدل منطقی، اجزای مختلف برنامه ترجمان دانش و رابطه بین آن‌ها را در ورودی‌ها، فعالیت‌ها/ فرآیندها، خروجی‌ها، پیامدهای اولیه، پیامدهای میانی و پیامدهای نهایی مراکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی ایران مورد بررسی قرار داده است.

یافته‌ها: نمونه‌هایی از اجزای برنامه ترجمان دانش در ورودی‌ها شامل: سازمان‌ها، نتایج تحقیقات، نیروی انسانی، سیاست‌ها و تامین اعتبار؛ در فعالیت‌ها شامل: ارتباطات، انتقال دانش، آموزش، پژوهش، منابع، استانداردها و فعالیت‌های جلب اعتماد و فعالیت‌های قانون‌گذاری و بسترسازی؛ در خروجی‌ها: ارتباطات ایجاد شده و مذاکرات انجام شده بین تولیدکنندگان و تصمیم‌گیرندگان و غیره؛ در پیامدهای زودرس: افزایش انگیزه تولیدکنندگان و تصمیم‌گیرندگان برای مذاکره و تداوم ارتباطات و غیره؛ در پیامدهای میانی: تهیه برنامه‌های همکاری بین تولیدکنندگان و تصمیم‌گیران و غیره، و در پیامدهای نهایی: تبدیل ایده‌ها به محصول و غیره بود.

نتیجه‌گیری: با شناسایی این اجزا در سطوح مختلف فرایندی می‌توان شاخص‌های ورودی، خروجی و پیامدی آن را تعیین و عملکرد آن را در مراکز تحقیقاتی سنجید. هرچه شناخت سیاست‌گذاران و نهادهای سیاست‌ساز از عملکرد سیستم بیشتر باشد، احتمال تدوین سیاست‌های مناسب و کارآمد افزایش خواهد یافت.

کلمات کلیدی: ترجمان دانش، نوآوری، مراکز تحقیقاتی، مدل منطقی